

EN BUSS KOMMER LASTAD, Med nya turistguider!

Bussturer kräver att guiden har koll på trafiken, gästerna och sevärdheter samtidigt.

En vanlig onsdagskväll i april ser man bil efter bil köra fram till Foss kyrkoplan. Flera som samåkt kliver ut, och till slut har en stor grupp samlats för att möta upp med Marie Brokopp från Munkedals Kyrkofullmäktige. Deras mål är att grundligt inspektera kyrkan. Men här ska det varken renoveras eller repas. Utan här pågår en utbildning av blivande turistguider för Norra Bohuslän!

Marie Brokopp håller i föreläsningen den här kvällen, och guideleverna lyssnar på berättelser om Kung Eystein, slaget vid Färlev och tingshögarna. Hon öppnar en lucka i kyrkgolvet och guiderna titta nyfiket under: "Här hittades skelett efter människor som begravdes i kyrkan", berättar Marie. "En utgrävning gjordes 2004 för att komma fram till kyrkans exakta ålder". Vurmen för historia och arkeologi är något

som alla har med sig denna kväll: Att sätta sig in i platsens 1000-åriga historia, att känna till de viktigaste inventarierna, och att kunna plocka fram spännande sägner kring Foss kyrka – allt detta ingår i guideutbildningen som anordnas av föreningen Bohusläns Guider i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

"Och då är Foss kyrka ändå bara en del i det stora hela", förklarar Regina Cederfeldt, utbildningsledare inom Bohusläns Guider. "I kväll ska vi vidare till Hällevadsholm och höra mer om Thomas Thorild som föddes på en gård i trakten, men som blev stor i Uppsala, England och Tyskland."

Även Svarteberg, Stenehed, New Wave Dingle och Gamla bruket står på programmet. När gruppen är klar med besöken på Munkedals

främsta sevärdheter har det hunnit bli mörkt. 14 deltagare pluggar på halvfart sedan september 2023 för att bli auktoriserade turistguider för Norra Bohuslän. De träffas varje onsdag samt några helger under terminen för att lära sig allt om landskapet, dess sevärdheter, byggnader och vägar. Det är mycket fakta att ta in och det gäller att presentera sin kunskap med egna ord, och utantill! Men aspiranterna tränar även på hur man i yrket som turistguide tar hand om gäster, framför allt i stora grupper.

"Vi guidar ofta på buss och till fots, och i de flesta bussturer brukar gästerna kliva av, tar en guidad promenad eller går på egen hand", förklarar Lena Aldrin Jansson, tidigare ordförande i Bohusläns Guider, med 25 år erfarenhet som guide. "Vår främsta uppgift är att se till alla gäster trivs – och att ingen går vilse! Man måste ha ögonen på gästerna, på trafiken och på allt som syns runtomkring!"

Lokalkännedom är alltså A och O, men det hör även till guidens uppgift att hitta de bästa fikaställena! "Oh ja, en busstur utan fika är ju urtrist", instämmer Lena, "det hör helt enkelt till en lyckad utflykt och varje grupp blir kaffesugen förr eller senare!" Klart att Bohusläns Guider har bra kontakt till många krögare, och det gäller att ha koll på öppettider och evenemang i området. Utbildningsgruppen förbereder sig för skarpt läge genom att utarbeta olika ruttor och korta stopp vid kända besöksmål, runtom i landskapet. Bohusläns Museum, Världsarvet Tanum, Nationalpark Koster och de kända kustorterna är redan avklarade. Den här kvällen turas aspiranterna om att berätta mer om Munkedals gömda pärlor – som det gamla Svarteberg, Kung Rane eller Bautastenarna i Hällevadsholm. Vid ett annat tillfälle gick resan till lilla Krokstrand och Idefjorden förbi skeppssättningen i Blomsholm. Eller från Älgfallet via Blå-gröna vägen till Kärnjön och Munkedals laxtrappa.

Marie Brokopp från Munkedals kyrkofullmäktige tog emot guideklassen i Foss kyrka

Kursledarna Lena Aldrin Jansson (t.v.), Regina Cederfeldt och Anita Ingemansson (t.h) lägger många ideella timmar på att lära ut allt om Norra Bohusläns sevärdheter.

"Även om man själv bor i trakten, lär man sig nya saker hela tiden", tycker Krister – en av två män i klassen där kvinnorna klart dominerar. Han vill bli guide för att kombinera sitt eget historieintresse med friluftsliv och spännande utflykter. "Jag har redan innan kursen guidad sporadiskt, med båt längs Orustkusten", säger Krister. "Men nu har man mycket mer kött på benen för att utöka turerna!"

Kött på benen och ett certifikat i fickan: Precis som en sjöbehörighet eller ett körkort

På plats i Stenehed övar gruppen på guideteknik och hur man fångar gästernas intresse.

får Krister och hans kamrater den nationella guideauktoriseringen efter godkänt prov. Yrkesstandarderna har tagits fram av Sveriges Guideförbund och branschorganisationen VISITA, och när det är dags för ”uppguidning” den 8 juni följer en yrkesbedömning från SweGuide med i juryn.

”Efter ett teoretiskt prov genomför våra aspiranter en praktisk guidning där de leder en tur helt självständigt, med alla moment som faktakunskap, bussguidning, guideteknik, säkerhet mm”, förklarar Regina Cederfeldt. ”Det är lite nervöst, även för mig som lärare!” Man vill ju kunna gratulera alla 14 kursare efter att de pluggat hela vintern och rekognoscerat i minusgrader.

Bohusläns Guider hoppas att många kursdeltagare väljer att gå med i föreningen, fast det är inget krav. Bara auktoriserade guider med F-skatt-sedel

kan bli medlemmar och marknadsföra sig via föreningens kanaler. På hemsidan har alla guider en egen profil och presenterar sina fokusområden, kunskaper och tillgänglighet.

Föreningen Bohusläns Guider har funnits sedan år 2000, med ”Bästkustens Guideklubb” som föregångare sedan 1987. Under alla år har utbildningarna varit ett återkommande inslag, även om det medför många timmar av ideellt arbete för medlemmarna. Men det är väl värt besväret, tycker guiderna, som ser sig själva som kulturbärare i en liten, men mycket populär region.

Lena Aldrin Jansson har för sin del aldrig tröttnat: ”Det är bara så himla roligt att träffa nya aspiranter som engagerar sig och vill jobba med det här: Gott värdskap och kultur!!”

Text: Katja Singer, Bilder: Bohusläns Guider